

नवयज्ञ (1. नव + यज्ञ) m. *Erstlingsopfer* (bei der Ernte) Goss. 3, 8, 9, 4, 7, 27. P. 4, 2, 35, Vārt. 1. Kāṭj. Ça. Schol. 346, 21. — Vgl. नाव-यज्ञिक und नवशस्येष्टि u. नवशस्य.

1. नवयौवन (1. नव + यौ) n. *die erste Jugendfrische* BHART. 1, 7. KĀURAP. 2. PRAB. 40, 16. AÇOKĀV. 21.

2. नवयौवन (wie eben) adj. f. स्त्री *in der ersten Jugend stehend* HĀR. 154. ÇĀṆGĀRAT. 11.

नवर *eine best. Zahl* VJUTP. 180.

नवरङ्ग (नवन् + रङ्ग) n. = कायस्थमुख्यकुलीनानां पञ्चदशचतुर्गुणा-त्मककुलविशेषः ÇKDR. nach der KULĀĀRJAKĀRIKĀ.

नवरजस् (1. नव + रज्) adj. f. *seit Kurzem die Menses habend* TRIK. 3, 3, 28.

नवरत्न (1. नव + रत्न) n. *die neun Juwelen: Koralle, Perle, Rubin, Lapis lazuli, Gomedā, Diamant, Topas, Sapphir und Smaragd* ÇKDR. nach dem TANTRASĀRA. Diese 9 Juwelen werden zu den 9 Planeten in Beziehung gebracht, Dīpikā ebend. *die neun Perlen* (नव रत्नानि) am Hofe des Vikramādīta bilden: Dhanvantari, Kshaparakā, Amarasīmha, Çamku, Vetālabhaṭṭa, Ghaṭākarpāra, Kālīdāsa und Varāhamihira HĀR. Anth. 1. Ebend. heisst auch eine Sammlung von 9 Sprüchen नवरत्न. Auch im TANTRASĀRA wird ein Buch unter diesem Titel aufgeführt Verz. d. Oxf. H. 93, a, 35. Ein Buch नवरत्नमाला wird ebend. 108, a erwähnt; ein Buch नवरत्नेश्वर 93, a, 36. 101, b. 104, a.

नवरथ (नवन् + रथ) m. N. pr. eines Sohnes des Bhitmaratha und Vaters des Daçaratha HARIV. 1992. VP. 422. BṛĪG. P. 9, 24, 4.

नवरम् adv. nur TRIK. 3, 4, 2.

नवरात्र (नवन् + रात्र) m. *ein Zeitraum von neun Tagen* ĀIT. Br. 5, 21. ÇĀṆKH. Çr. 4, 15, 10. KAUC. 126. Im Bes. ein Soma-Opfer mit neun Sutjā-Tagen KĀṬJ. Çr. 23, 5, 13. 24, 3, 24. *neun Tage in der Mitte des Gavāmajana* 20. ÇĀṆKH. Çr. 13, 18, 2. 17, 5, 6. n. *neun, der Verehrung der Durgā geweihte Tage, vom ersten bis zum neunten in der lichten Hälfte des Monats Āçvina*, ÇKDR. Diese Feier heisst auch नवरात्रिक n. BHAVISHJOTTARA-P. ebend. — Vgl. 2. नवाक्त.

नवराष्ट्र n. N. pr. eines Reiches: ०राष्ट्रं च निर्जित्य MBH. 2, 1110. नवस्य (N. pr.) नवराष्ट्रे तु HARIV. 1678. m. pl. N. pr. des Volkes MBH. 4, 12.

नवर्व (1. नव + र्व) adj. *neunversig* AV. 19, 23, 6.

नवला f. N. pr. der Gemahlin des Manu KĀkshusha VP. 98. — Vgl. नडुला.

नवधू (1. नव + धू) f. *eine Neuvermählte* AMAR. 37. R. 6, 19. Çr. 9, 73. Nach VJUTP. 99. ausserdem Schwiegertochter.

नवकारिका (1. नव + वर) f. dass. HĀR. 154. — Vgl. नवकारिका.

नैवास्व (1. नव oder नवन् + वा) m. N. pr. eines Mannes oder dämonischen Wesens RV. 1, 36, 18. 6, 20, 11. 10, 49, 6.

नवविंश (vom folg.) adj. *der neunundzwanzigste* R. 6 in der Unterschr. des Sarga.

नैवविंशति (नवन् + विं) f. *neunundzwanzig* VS. 14, 31.

नवविध (नवन् + विधा) adj. *neunfach, aus neun Theilen bestehend* ÇĀṆKH. Çr. 16, 28, 2. KAUC. 92. BṛĪG. P. 3, 10, 13.

IV. Theil.

नवव्यूह (नवन् + व्यूह) m. Bein. Vishṇu's H. Ç. 64. — Vgl. चतुर्व्यूह.

नवशक्ति (नवन् + शक्ति) m. Bein. Çiva's H. Ç. 42. Vishṇu's 64.

नवशत (नवन् + शत) *hundertundneun*; davon ०शततम *der hundertundneunte* R. 6 in der Unterschr. des Sarga.

नवशशिभृत् (1. नव-शशिन् + भृत्) m. *Träger des jungen Mondes*, Bein. Çiva's MEGH. 44.

नवशस्य (1. नव + शस्य) n. *frische Frucht: n. Erstlingsopfer* (bei der Ernte) M. 4, 26, 27 (नवसस्येष्टि Lois.). — Vgl. नवयज्ञ. नवशायक s. u. शायक.

नवषट् (नवन् + षट्) adj. *aus neun Mal sechs (Schnüren) bestehend: रश्मिकलाप* VARĀH. BRH. S. 82 (80, b), 32.

नवषष्टि (नवन् + षष्टि) f. *neunundsechzig*; davon ०तम adj. *der neunundsechzigste* R. 6 in der Unterschr. des Sarga.

नवसंगाराम (1. नव + सं) m. N. pr. eines Klosters Vie de HIOUEN-THSANG 65. HIOUEN-THSANG I, 30.

नवसप्तति (नवन् + सप्तति) f. *neunundsiebenzig*; davon ०तम adj. *der neunundsiebenzigste* R. 6 in der Unterschr. des Sarga.

नवसप्तदश (नवन् + सप्तदश) m. N. eines Atirātra (*neun Saptadaçastotra enthaltend*) KĀṬJ. Çr. 23, 1, 14. 24, 3, 9. ĀÇV. Çr. 10, 1. PĀNĪAV. Br. 20, 4, 2.

नवसाकसाङ्कचरित n. *die neun (नवन्) oder die neuen (नव) Thaten des Königs Sāhasāṅka*, Titel einer von Çritharsha verfassten Kāmpū, HALL in der Einl. zu VĀSĀV. 18.

नवसू (1. नव + सू) f. *eine Kuh, die kürzlich gekalbt hat: अस्ती नवसू* इव गमन् RV. 4, 34, 5.

नवसूतिका f. dass. AK. 2, 9, 71. H. 1267.

नवस्तोभ adj. *चायुर्नवस्तोभम्* N. eines Sāman Ind. St. 3, 206, a.

नवसक्ति s. u. सक्ति.

नवांश (नवन् + अंश) m. *der neunte Theil*, insbes. eines Sternbildes, eines astrologischen Hauses VARĀH. BRH. S. 93, 10. LAGHÚ. 1, 19, 3, 8. BRH. 1, 6, 2, 19. 18, 4. नवांशनाथ m. *der Regent eines Navāmça* Ind. St. 2, 264. नवांशक m. = नवांश VARĀH. BRH. 13, 3. LAGHÚ. 1, 3. 2, 4, 6, 3. BHĀṬTOP. zu LAGHÚ. 3, 8. fgg. नवांशकप m. *der Regent eines Navāmçaka* BRH. 24 (23), 13. — Vgl. नवभाग.

नवाङ्कुर (नव + अङ्कुर) Titel eines Werkes COLEBR. Misc. Ess. II, 453.

नवाङ्ग (नवन् + अङ्ग) f. *eine best. Pflanze*, = कर्कटमृङ्गी RĪÇAN. im ÇKDR.

नवान्न (1. नव + अन्न) n. *neue Frucht: य चायायोनानिष्ठा नवान्नं प्राप्नोति* ĀIT. Br. 7, 9. M. 4, 27. 28. Verz. d. B. H. No. 1070. so v. a. नवान्नेष्टि *Erstlingsopfer* VARĀH. P. im ÇKDR.; vgl. As. Res. III, 268.

नवायस (नवन् + अयस् oder आयस) n. *ein medicinisches Eisenpräparat, das neun Theile Eisen enthält*, SUÇR. 2, 81, 16. 134, 14.

नवाचिस् (नवन् + अचिस्) m. *der Planet Mars* TRIK. 1, 1, 92. H. 117. HĀR. 35.

नवार्म (1. नव + अर्म) n. N. pr. einer Localität P. 6, 2, 90, Sch.

नवाशीति (नवन् + अशीति) f. *neunundachtzig*; davon ०तम *der neunundachtzigste* R. 6 in der Unterschr. des Sarga.